

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ ”Andrei Șaguna”
Departamentul	de TEOLOGIE
Domeniul de studii	Muzică
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Muzică Religioasă

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	CÂNTARE BISEARICEASCĂ BIZANTINĂ			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38.01.S.03.I.019	Obligatoriu	II	III	2
Tipul de evaluare	Categorია formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
V	DS			
Titular activități curs	CDA CSII Dr. Constantin Secară			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	CDA CSII Dr. Constantin Secară			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
			1	1
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (<i>NOAD_{sem}</i>)
0	0	0	14	14

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual	Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	15
Tutoriat:	15
Examinări:	5
Total ore alocate studiului individual (<i>NOSI_{sem}</i>)	50
Total ore pe semestru (<i>NOAD_{sem}</i> + <i>NOSI_{sem}</i>)	64

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesar a fi promovate anterior	Tipic și Liturgică
Competențe	Familiarizarea cu cântarea bisericească

5. Condiții (acolo unde este cazul)

de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă, Pian/orgă, Videoproiector
de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă, Pian/orgă, Videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Disciplina își propune să: a) ofere viitorului profesor de muzica religioasă (eventual interpretului muzical sau dirijorului) posibilitatea de a cunoaște, la un nivel superior, notația hrisantică și execuția practică a neumelor psaltice, mai ales a celor ornamentale; b) formeze deprinderi de citire și scriere corectă a formulelor muzicale psaltice și a semnelor consonante; c) formeze deprinderile de emisie vocală specifică muzicii psaltice; d) formeze capacitatea de selecție a unui repertoriu muzical psaltic autentic și de calitate, pe baza practicării acestuia, dar și a audițiilor; e) stimuleze interesul studenților pentru cercetarea muzicii bizantine antehrisantice și hrisantice și a tezaurului de manuscrise aflate în bibliotecile României sau în mănăstiri.
Competențe transversale	Aplicarea regulilor de muncă organizată și eficientă, a unor atitudini responsabile față de domeniul didactic-științific, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cunoaștere și înțelegere: -cunoașterea caracteristicilor generale și particulare ale categoriilor de semnelor consonante; -perfecționarea deprinderilor de intonare a ornamentelor psaltice; -cunoașterea și însușirea în mod corect a termenilor de specialitate. Explicare și interpretare: -realizarea de conexiuni între elementele de limbaj specifice muzicii psaltice și celei occidentale;
Obiectivele specifice	1.Cognitive a.Cunoaștere și înțelegere: -cunoașterea caracteristicilor generale și particulare ale categoriilor de semnelor consonante; -perfecționarea deprinderilor de intonare a ornamentelor psaltice;

	<p>-cunoașterea și însușirea în mod corect a termenilor de specialitate.</p> <p>b.Explicare și interpretare:</p> <p>-realizarea de conexiuni între elementele de limbaj specifice muzicii psaltice și celei occidentale;</p> <p>2.Tehnice / profesionale</p> <p>-formarea capacității de a utiliza corect semnele consonantice (în toate combinațiile cu semnele vocalice și temporale) pentru scrierea unui text muzical psaltic.</p> <p>-formarea capacității de a scrie corect formule melodice psaltice în toate cele opt glasuri principale;</p> <p>-formarea capacității de a executa corect scările din muzica psaltică, utilizând corect microintervalele, atracțiile, raportul treaptă fixă – treaptă mobilă.</p> <p>-formarea capacității capacitatea de a cânta corect din punct de vedere al emisiei sonore - să formeze capacitatea de a deosebi din punct de vedere stilistic și de a-și însuși prin practică diferitele modalități de execuție ale formulelor psaltice ale interpreților români și străini pe baza audițiilor muzicale;</p> <p>-capacitatea de a transpune în practică informațiile dobândite prin:</p> <p>a)aplicarea corectă a metodei de transcriere în notație liniară a semiografiei hrisantice;</p> <p>b)formarea deprinderilor de analiză semiografică a unui text muzical psaltic;</p> <p>c)formarea capacității de recunoaștere auditivă a diferitelor stiluri de interpretare a muzicii psaltice.</p> <p>3.Atitudinal – valorice:</p> <p>-capacitatea de a avea un comportament etic, conform deontologiei ortodoxe;</p> <p>-capacitatea de a diferenția și aprecia diversele stiluri de interpretare a unei partituri psaltice;</p> <p>-implicarea în activități științifice de cercetare a manuscriselor psaltice;</p>
--	---

8. Conținuturi

Curs	Metode de predare	Observații
<p>Seminar</p> <p>1. Generalități și particularități ale semnelor vocale (simple, combinate) și temporale. Exerciții elementare de scriere și execuție (4s)</p> <p>2. -Semne consonante în varianta Gramaticii lui Nicolae Lungu (Stelian Ionașcu). Exemplificare .</p>	<p>Explicatia,</p> <p>-Demonstrația practică,</p> <p>exercițiul, -Conversația euristică</p>	<p>2 ore/temă</p>

<p>3. -Semnele consonantice. Prezentarea sistematizată conform gramaticilor de nivel universitar (Grigore Panțiru – Notația și ehurile muzicii bizantine, Georgios Konstantinou – Teoria și practica muzicii bisericești).</p> <p>4. -Semnul Psifiston și semnul Varia. Prezentare schematică după modelul propus de Grigore Panțiru și Georgios Konstantinou. Exemplificări ale principalelor întrebări ale semnelor (Anton Pann – Bazul teoretic și practic, Georgios Konstantinou, Avraam Euthimiadis – Μαθήματα Εκκλησιαστικής Μουσικής, Stelian Ionașcu). Studiarea interactivă a executării semnelor și a ortografiei lor. Exerciții de dictare.</p> <p>5. -Exerciții elementare de dicteu psaltic pe note (paralaghe) cu semnele Psifiston și Varia. Transcriere pe notație liniară</p> <p>6. -Semnul Omalon și semnul Eteron. Prezentare schematică după modelul propus de Grigore Panțiru și Georgios Konstantinou. Exemplificări ale principalelor întrebări ale semnelor (Anton Pann – Bazul teoretic și practic,</p> <p>7. -Exerciții de execuție a semnelor consonantice în funcție de execuțiile psaltilor audiați anterior.</p>		
<p>Bibliografie</p> <p>Gr. Panțiru – <i>Notația și ehurile muzicii bizantine</i>, Editura Muzicală, București, 1971</p> <ul style="list-style-type: none"> • Georgios Konstantinou, <i>Teoria și practica muzicii bisericești</i>, Iași, Fundația Culturală Byzantion, 2010 • Stelian Ionașcu, <i>Gramatica muzicii psaltie pentru seminarii</i>, București, Ed. Sofia, 2006 • Nicolae Lungu, <i>Gramatica muzicii psaltice – studiu comparativ cu notația liniară</i>, ediția a III-a, Galați, Ed. Partener, 2007 • <i>Cântările Sfintei Liturghii și alte cântări bisericești</i>, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1999 • Macarie Ieromonahul, <i>Anastasimatar</i>, București, Ed. • Macarie Ieromonahul, <i>Opere I. Theoritikon</i>, ed. Îngrijită, cu un studiu introductiv și transliterare de T. Moiescu, București, Ed. Academiei RSR, 1976 • Theodor Stupcanu, <i>Anastasimatar</i>, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1929 • Dimitrie Suceveanu, <i>Idiomelar</i>, vol. I, Ed. Mănăstirii Sinaia, 1992 • Dimitrie Suceveanu, <i>Idiomelar</i>, vol. II, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Trinitas, 1996 • Dimitrie Suceveanu, <i>Idiomelar</i>, vol. III, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Trinitas, 1997 • <i>Buchet muzical athonit, Dumnezeiasca Liturghie</i>, Ediția a II-a, București, Ed. Evanghelismos, 2009 • <i>Buchet muzical athonit, Cântările utreniei</i>, vol. III, București, Ed. Evanghelismos, 2007 		

- *Buchet muzical athonit, Cântările vecerniei*, vol. III, București, Ed. Evanghelismos, 2008
- *Buchet muzical athonit, Stihirarul*, vol. 7, București, Ed. Evanghelismos, 2007
- *Buchet muzical athonit*, vol. 8, Petru G. Filanthidis, *Doxastarul*, tomul I, București, Ed. Evanghelismos, 2006

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile cursului sunt elaborate în conformitate cu programele analitice ale facultăților de profil din țară precum și cu ale altor programe similare din România și din spațiul european,

10. Evaluare

Forme și metode de evaluare
(exprimare procentuală)

- examen 50%
- activități aplicative: lucrări practice 25%
- probe de evaluare formativă (test docimologic) 25%

Standarde minime de performanță:

Standarde minime pentru nota 5:

- însușirea principalelor caracteristici ale glasurilor;
- cunoașterea repertoriului minimal;
- alcătuirea portofoliului de examen;

Data completării: 20.09.2020

Data avizării în Departament: 05.10.2020

	Grad didactic, titlul, prenume, nume	Semnătura
Titular Disciplină	CDA CSII Dr. Constantin Secară	
Director de departament	PROF.UNIV.DR PAUL BUSANOWSKI	